

FOLKETRYGDBEREGNET AFP OG ARBEIDSINNTEKT

Er du mellom 62 og 65 år og tar ut AFP, har du en folketrygdberegnet AFP. Denne er beregnet ut ifra din opptjening i Folketrygden. Fra 65 år kan AFP bli beregnet ut ifra din opptjening i pensjonskassen dersom dette gir en høyere pensjon. Hvis ikke, forsetter utbetalingen av folketrygdberegnet AFP frem til fylte 67 år.

Hva er folketrygdberegnet AFP?

AFP tilsvarer den alderspensjon som du ville ha fått fra folketrygden dersom du hadde fortsatt i stilling frem til fylte 67 år, pluss et AFP-tillegg på kr. 1.700, - pr. måned. Samlet AFP begrenses likevel til 70% av din tidligere inntekt.

AFP og arbeidsinntekt

Når du går av med AFP beregner NAV full AFP (100%) ut ifra din opptjening i folketrygden. Du starter dermed uttak av hele din AFP med en gang.

Folketrygdberegnet AFP er imidlertid omfattet av regler i Folketrygden som sier at pensjonsbeløpet skal reduseres for arbeidsinntekt. Du kan altså ikke ha arbeidsinntekt ved siden av pensjonen uten at det påvirker pensjonsgraden.

Når du går av med AFP og fortsetter å arbeide i en redusert stilling, skal AFP reduseres med samme prosentsats som samlet framtidig arbeidsinntekt utgjør av tidligere inntekt. Tidligere inntekt beregnes av NAV på grunnlag av gjennomsnittlig pensjongivende inntekt i de 3 beste av de 5 siste inntektsårene før året før uttaksåret.

I AFP-søknaden oppgir du hva du forventer å få i brutto arbeidsinntekt pr år etter uttak av AFP. Framtidig arbeidsinntekt skal i tillegg til ordinær lønn inkludere tillegg som kveld/natt/helg- og helligdagstillegg, vakttillegg, overtid, samt feriepengar og seniorvederlag. Har du andre honorar, godtgjørelser eller næringsinntekt skal dette også tas med. Hvis oppgitt framtidig arbeidsinntekt pr år for eksempel utgjør 65% av tidligere inntekt, vil pensjonskassen utbetale 35% av full AFP. Framtidig arbeidsinntekt og tidligere inntekt blir så oppjustert hvert år lik den prosentvise økningen i grunnbeløpet i Folketrygden.

Du må se på din løpende utbetaling av AFP som et akontobeløp (foreløpig beløp). Din totale pensjon for et kalenderår vil avhenge av din faktiske arbeidsinntekt gjennom året. Først når ligningen er klar høsten etter, vet pensjonskassen hva du har tjent. Pensjonskassen kan da beregne den rette pensjonsgraden for inntektsåret.

Det kan være vanskelig for deg på forhånd å fastslå akkurat hva du kommer til å tjene. Derfor er det innført et toleransebeløp på 0,26 G (G = grunnbeløpet i folketrygden). Toleransebeløpet fastsettes hver 1. januar ut fra grunnbeløpet per. 1. mai året før. Dersom faktisk arbeidsinntekt i et kalenderår avviker fra den forventede framtidige arbeidsinntekten med mer enn toleransebeløpet skal pensjonen regnes om. Hele inntekten skal da tas i betraktning ved fastsettelse av endelig pensjonsgrad. Etteroppgjøret for AFP kan sammenlignes med et skatteoppgjør. Har du tjent mindre enn forventet får du etterbetalt pensjon. Har du tjent mer enn forventet vil vi kreve tilbake for mye utbetalt pensjon. Vi gjør her oppmerksom på at toleransebeløp for inntektsårene 2022 og 2023 var på 30 000 kroner. Før 2022 var toleransebeløpet 15 000 kroner.

Etteroppgjøret vil kunne utgjøre et vesentlig kronebeløp dersom framtidig arbeidsinntekt oppført i søknaden er feil. Det er du som har ansvar å angi framtidig arbeidsinntekt i søknaden.

Fra gradert AFP til 100% AFP

Opptjente feriepenger utbetales når du slutter helt i din stilling. Feriepengene vil telle med i etteroppgjøret dersom de er opptjent etter at du startet AFP. Dette kan medføre krav om tilbakebetaling av pensjon. Du kan kontakte pensjonskassen for å sette ned pensjonsgraden (inntektsavkorte). På den måten kan du begrense et krav om tilbakebetaling i etteroppgjøret.

Haugesund kommunale pensjonskasse

Først publisert 11.11.2013

Oppdatert 17.11.2021, 10.01.2024, 10.04.2025

Sist oppdatert 03.11.2025